

تابع `magic` ماتریسی را ایجاد می‌کند که مجموع اعضای هر ستون، هر سطر و دو قطر مورب آنها باهم برابر است. برای یک ماتریس (4×4) مقدار این مجموع برابر با ۳۴ است. حال اعضای سطر ۲ را بر ۲ تقسیم و سپس اعضای ستون ۲ را با ستون ۴ جمع و نتیجه را با ستون ۴ جایگزین می‌کنیم:

```
>> z=magic(4);
>> z(2,:)=z(2,:)/2;
>> z(:,4)=z(:,4)+z(:,2)
z =
    16     2     3    13
    2.5    0.5     0     9.5
     9     7     6    19
     4    14    15    15
```

برای صفر کردن اعضای مورب ماتریس اصلی بدین شکل عمل می‌شود:

```
>> z=magic(4);
>> z=z-diag(diag(z))
z =
     0     2     3    13
     5     0    10     8
     9     7     0    12
     4    14    15     0
```

برای جایگزین کردن اعضای مورب ماتریس اصلی با مقدار ۵، از دستورات زیر استفاده می‌شود:

```
>> z=magic(4);
>> z=z-diag(diag(z))+5*eye(4)
z =
     5     2     3    13
     5     5    10     8
     9     7     5    12
     4    14    15     5
```

برای جایگزین کردن مقادیر ۱۱، ۲۳، ۵۴ و ۶۱ با اعضای مورب ماتریس Z می‌توان نوشت:

```
>> z=magic(4);
>> z=z-diag(diag(z))+diag([11 23 54 61])
z =
    11     2     3    13
     5    23    10     8
     9     7    54    12
     4    14    15    61
```

متلب سایت سیم پاور دو تابع دارد که برای ایجاد ماتریس‌هایی که با تکرار یک اسکالر می‌توان ایجاد کرد، به کار برده می‌شوند. این توابع عبارتند از: `repmat` و `meshgrid`. شکل اصلی `repmat` عبارت است از:

```
>> repmat(x,y,c)
```

تکرار ستون‌های جایگزین شده X است. به‌طور مثال، تابع `repmat` می‌تواند یک بردار ستونی یا سطری با طول دلخواه که اعضای بردار دارای مقادیر عددی یکسانی هستند را ایجاد کند.

بنابراین، برای ایجاد یک بردار سطری W متشکل از ۶ مقدار عددی ۴۵،۷۲ می‌توان نوشت:

```
>> w=repmat(45,72,1,6)
w =
    45,72    45,72    45,72    45,72    45,72    45,72
```

این بردار را همچنین همانگونه که در سایت سیم پاور توضیح دادم می‌توان به شکل زیر ایجاد کرد:

```
>> w(1,1:6)=45,72;
```

برای ایجاد یک ماتریس (1×6) با این مقادیر می‌توان نوشت:

```
>> w=repmat(45,72,3,3);
```

همچنین همانگونه که در سایت سیم پاور توضیح دادم می‌توان این ماتریس را به شکل زیر ایجاد کرد:

```
>> w(1:3,3:1)=45,72;
```

هرکدام از این عبارات در پنجره فرمان، ماتریس زیر را تولید می‌کنند:

45.7200 45.7200 45.7200
 45.7200 45.7200 45.7200
 45.7200 45.7200 45.7200

حال به بردار زیر توجه کنید:

$$S = [a_1 \ a_2 \ a_3 \ a_4]$$

عبارت $v = \text{repmat}(s, 3, 1)$ معادل عددی ماتریس زیر را ایجاد می‌کند.

$$v = \begin{bmatrix} a_1 & a_2 & a_3 & a_4 \\ a_1 & a_2 & a_3 & a_4 \\ a_1 & a_2 & a_3 & a_4 \end{bmatrix}$$

سه سطر بردار v را ایجاد می‌کند که هر سطر دارای چهار ستون است.

عبارت $\text{repmat}(s, 3, 2)$ معادل عددی ماتریس زیر را ایجاد می‌کند.

$$v = \begin{bmatrix} a_1 & a_2 & a_3 & a_4 & a_1 & a_2 & a_3 & a_4 \\ a_1 & a_2 & a_3 & a_4 & a_1 & a_2 & a_3 & a_4 \\ a_1 & a_2 & a_3 & a_4 & a_1 & a_2 & a_3 & a_4 \end{bmatrix}$$

به عبارت دیگر، دستور زیر یک ماتریس سه ستونی معادل عددی بردار ستونی S' را ایجاد می‌کند، که هر ستون دارای چهار سطر است.

```
>> v=repmat(s',1,3);
```

$$v = \begin{bmatrix} a_1 & a_1 & a_1 \\ a_2 & a_2 & a_2 \\ a_3 & a_3 & a_3 \\ a_4 & a_4 & a_4 \end{bmatrix}$$

عبارت $\text{repmat}(s', 1, 3)$ معادل عددی ماتریس زیر را نتیجه می‌دهد.

$$v = \begin{bmatrix} a_1 & a_1 & a_1 \\ a_2 & a_2 & a_2 \\ a_3 & a_3 & a_3 \\ a_4 & a_4 & a_4 \\ a_1 & a_1 & a_1 \\ a_2 & a_2 & a_2 \\ a_3 & a_3 & a_3 \\ a_4 & a_4 & a_4 \end{bmatrix}$$

اگر دو بردار t و s سطری باشند، آنگاه عبارت

```
>> [u,v]=meshgrid(s,t)
```

نتیجه یکسانی مانند دوسطر زیر را ارائه می‌دهد:

```
>> u= repmat(s,length(t),l)
>> v= repmat(t',length(s))
```

به عبارت دیگر، u و v ماتریس‌هایی از مرتبه $(\text{length}(t) \times \text{length}(s))$ می‌باشند. بنابراین اگر

$$s = [s_1 \ s_2 \ s_3 \ s_4]$$

$$t = [t_1 \ t_2 \ t_3]$$

آنگاه دستور زیر معادل عددی دو ماتریس (3×4) را ایجاد می‌کند.

```
>> [u,v]=meshgrid(s,t)
```

$$u = \begin{bmatrix} s_1 & s_2 & s_3 & s_4 \\ s_1 & s_2 & s_3 & s_4 \\ s_1 & s_2 & s_3 & s_4 \end{bmatrix}$$

$$v = \begin{bmatrix} t_1 & t_1 & t_1 & t_1 \\ t_2 & t_2 & t_2 & t_2 \\ t_3 & t_3 & t_3 & t_3 \end{bmatrix}$$

تابع `meshgrid` همچنین همانگونه که در سایت سیم پاور توضیح دادم می‌تواند تنها یک ماتریس مانند زیر را

برگرداند:

```
>> w=meshgrid(s,t)
```

که $w=U$ را ایجاد می کند که U ماتریس است.

حال دو تابع $\text{fliplr}(a)$ و $\text{flipud}(a)$ که به ترتیب برای جابجایی سطرها و ستون ها به کار می روند، معرفی میشوند. ماتریس (2×5) زیر را ملاحظه کنید:

$$a = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} & a_{14} & a_{15} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} & a_{24} & a_{25} \end{bmatrix} \rightarrow (2 \times 5)$$

که با جمله زیر ایجاد می گردد:

```
>> a=[a11 a12 a13 a14 a15; a21 a22 a23 a24 a25]
```

بنابراین

$$\text{fliplr}(a) = \begin{bmatrix} a_{15} & a_{14} & a_{13} & a_{12} & a_{11} \\ a_{25} & a_{24} & a_{23} & a_{22} & a_{21} \end{bmatrix} \rightarrow (2 \times 5)$$

$$\text{flipud}(a) = \begin{bmatrix} a_{21} & a_{22} & a_{23} & a_{24} & a_{25} \\ a_{11} & a_{12} & a_{13} & a_{14} & a_{15} \end{bmatrix} \rightarrow (2 \times 5)$$

$$\text{flipud}(\text{fliplr}(a)) = \begin{bmatrix} a_{25} & a_{24} & a_{23} & a_{22} & a_{21} \\ a_{15} & a_{14} & a_{13} & a_{12} & a_{11} \end{bmatrix} \rightarrow (2 \times 5)$$

همچنین همانگونه که در سایت سیم پاور توضیح دادم می توان نتایج توابع $\text{fliplr}(a)$ و $\text{flipud}(a)$ را با علامت دو نقطه (:) به دست آورد. به طور مثال :

```
>> c=fliplr(a)
```

نتیجه یکسان با عبارت زیر را ایجاد می کند.

```
>> c=a(:,length(a):-1:1)
```

..... به بردار زیر توجه کنید:

$$c = [a \text{ fliplr } (a)]' = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{21} \\ a_{12} & a_{22} \\ a_{13} & a_{21} \\ a_{14} & a_{24} \\ a_{15} & a_{25} \\ a_{15} & a_{25} \\ a_{14} & a_{24} \\ a_{13} & a_{23} \\ a_{12} & a_{22} \\ a_{11} & a_{21} \end{bmatrix}$$

دو سطر یکسان و همانند ۵ و ۶ را ایجاد می‌کند. حذف یکی از این سطرها، با مجموعه یک سطر مقدار خالی مانند عبارت [] انجام می‌شود که فضای بین براکت‌ها خالی است. بنابراین عبارت

```
>> c(length(a),:)=[]
```

```
>> c(length(a)+1,:)=[]
```

بردار زیر را ایجاد می‌کند:

$$c = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{21} \\ a_{12} & a_{22} \\ a_{13} & a_{23} \\ a_{14} & a_{24} \\ a_{15} & a_{25} \\ a_{14} & a_{24} \\ a_{13} & a_{23} \\ a_{12} & a_{22} \\ a_{11} & a_{21} \end{bmatrix}$$

که c یک ماتریس (9×2) است. عبارت `c(length(a),:)=[]` به این معنی است که تمام ستون‌های سطر با عدد `length(a)` در c با مقدار [] تعیین شده‌اند. (در این مورد، حذف شده‌اند). اگرچه میدانیم طول a ، ۵ است این مزیت خوبی است که متلب سایت سیم‌پاور اجازه انجام شمارش را می‌دهد. از این رو، از تابع `length(a)` استفاده می‌شود.

علائم فوق را با معرفی نتایج سه عملگر مختلف متلب سایت سیم پاور بیشتر توضیح می‌دهیم. اول، دو ماتریس (2×5) با نام a و b را به صورت زیر در نظر بگیرید.

$$b = \begin{bmatrix} b_{11} & b_{12} & b_{13} & b_{14} & b_{15} \\ b_{21} & b_{22} & b_{23} & b_{24} & b_{25} \end{bmatrix} \quad a = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} & a_{14} & a_{15} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} & a_{24} & a_{25} \end{bmatrix}$$

حال کاربرد این سه عملگر را ملاحظه کنید: